

ВІСНИК

ЛУГАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Мистецька освіта: історія, теорія, практика

№ 10 (245) травень 2012

Засновано в лютому 1997 року (27)

Свідоцтво про реєстрацію:

серія КВ № 14441-3412ПР,

видане Міністерством юстиції України 14.08.2008 р.

Збірник наукових праць внесено до переліку

наукових фахових видань України

(педагогічні науки)

Постанова президії ВАК України від 14.10.09 №1-05/4

Журнал включено до переліку видань реферативної бази даних

«Україніка наукова» (угода про інформаційну співпрацю

№ 30-05 від 30.03.2005 р.)

Рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради

Луганського національного університету імені Тараса Шевченка

(протокол № 10 від 27 квітня 2012 року)

Виходить двічі на місяць

Засновник і видавець –
Луганський національний університет імені Тараса Шевченка

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор – доктор педагогічних наук, професор Курило В. С.

Заступники головного редактора –
доктор педагогічних наук, професор Савченко С. В.

Випускаючі редактори –
доктор історичних наук, професор Бур'ян М. С.,
доктор медичних наук, професор Виноградов А. О.,
доктор філологічних наук, професор Галич О. А.,
доктор педагогічних наук, професор Горошкіна О. М.,
доктор сільськогосподарських наук, професор Конопля М. І.,
доктор філологічних наук, професор Синельникова Л. М.,
доктор педагогічних наук, професор Харченко С. Я.

Редакційна колегія серії „Педагогічні науки. Мистецька освіта: історія, теорія, практика”:

доктор педагогічних наук, професор **Ваховський Л. Ц.** (м. Луганськ, Україна),
доктор педагогічних наук, професор **Гавриш Н. В.** (м. Луганськ, Україна),
кандидат педагогічних наук, доцент **Горбуліч Г. В.** (відп. секретар),
(м. Луганськ, Україна),
доктор філософії, професор **Зоран Ракіч** (м. Белград, Сербія),
доктор мистецтвознавства, професор **Імханицький М. Й.** (м. Москва, Росія),
доктор педагогічних наук, професор **Командишко О. Ф.** (м. Москва, Росія),
доктор педагогічних наук, професор **Ротерс Т. Т.** (м. Луганськ, Україна),
доктор педагогічних наук, професор **Сташевська І. О.** (відп. редактор),
доктор педагогічних наук, професор **Хриков Є. М.** (м. Луганськ, Україна)

**Редакційні вимоги
до технічного оформлення статей**

Редколегія „Вісника” приймає статті обсягом 4 – 5 сторінок через 1 інтервал, повністю підготовлених до друку. Статті подаються надрукованими на папері в одному примірнику з додатком диска. Набір тексту здійснюється у форматі Microsoft Word (*.doc, *.rtf) шрифтом № 12 (Times New Roman) на папері формату А-4; усі поля (верхнє, нижнє, правє й лівє) — 3,8 см ; верхній колонтитул — 1,25 см , нижній — 3,2 см .

У верхньому колонтитулі зазначається: Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка № ** (***) , 2012.

Статті у «Віснику» повинні бути розміщені за рубриками.

Інформація про УДК розташовується у верхньому лівому кутку без відступів (шрифт нежирний). Ініціали і прізвище автора вказуються в лівому верхньому кутку (через рядок від УДК) з відступом 1,5 см (відступ першого рядка), шрифт жирний. Назва статті друкується через рядок великими літерами (шрифт жирний).

Зміст статті викладається за планом: постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання цієї проблеми та на які спирається автор; виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується ця стаття; формулювання цілей статті (постановка завдання); виклад основного матеріалу дослідження з певним обґрунтуванням отриманих наукових результатів; висновки з цього дослідження й перспективи подальших розвідок у цьому напрямку. Усі перелічені елементи повинні бути стилістично представлені в тексті, але графічно виділяти їх не треба.

Посилання на цитовані джерела подаються в квадратних дужках після цитати. Перша цифра — номер джерела в списку літератури, який додається до статті, друга — номер сторінки, наприклад: [1, с. 21] або [1, с. 21; 2, с. 13 – 14]. Бібліографія і при необхідності примітки подаються в кінці статті після слів „Список використаної літератури” або після слів „Список використаної літератури і примітки” (без двокрапки) у порядку цитування й оформляються відповідно до загальноприйнятих бібліографічних вимог. Бібліографічні джерела подаються підряд, без відокремлення абзацем; ім'я автора праці (або перше слово її назви) виділяється жирним шрифтом.

Статтю закінчують 3 анотації обсягом 8 рядків українською, російською та англійською мовами із зазначенням прізвища, ім'я та по-батькові автора, назви статті та ключовими словами (3 – 5 термінів).

Стаття повинна супроводжуватися рецензією провідного фахівця (доктора, професора).

На окремому аркуші подається довідка про автора: (прізвище, ім'я, по батькові; місце роботи, посада, звання, учений ступінь; адреса навчального закладу, кафедри, домашня адреса; номери телефонів (службовий, домашній, мобільний).

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

УДК 37.019.33-027.22:78.091

І. К. Глазунова

ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ МОДУЛЬНОГО НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ІНСТРУМЕНТАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ

Перед вищою мистецькою освітою стоїть важливе завдання: забезпечити перехід до кредитно-модульної та стимулюючої системи навчання, що є одною з умов входження національної системи освіти до спільного європейського простору.

У цьому контексті особливого значення набуває проблема підготовки студентів мистецьких факультетів педагогічних університетів, зокрема майбутніх учителів музики. Професійна діяльність учителя музики здійснюється в умовах ринкової економіки, тому сучасні умови розвитку вищої, зокрема мистецької освіти, вимагають розробки нових підходів до підготовки майбутніх учителів музики з урахуванням базових європейських освітніх стандартів та вимог ринку праці.

Вихідні концептуальні положення проблеми організації модульного навчання визначено провідними державними освітніми документами: Законами України „Про освіту” (1991 р.), „Про вищу освіту” (2009 р. зі змінами й доповненнями), Програмою дій щодо реалізації положень Болонської декларації в системі вищої освіти і науки України (2004 р). Питанням удосконалення професійної підготовки майбутніх учителів у вищих навчальних закладах присвячено значну кількість досліджень у галузі психології та педагогіки (А. Алексюк, Г. Балл, В. Безпалько, С. Гончаренко, В. Загвязинський, І. Зязюн, С. Сисоєва, Г. Щукіна та ін.).

Багатоаспектність проблеми професійної підготовки вчителя музики розкрито в роботах Є. Абдуліна, Л. Арчажникової, О. Олексюк, Г. Падалки, Л. Рапацької, О. Ростовського, О. Рудницької, Н. Тимошенко, О. Щолокової та ін. Теоретичні та методичні засади неперервної професійної освіти розглядають С. Гончаренко, Н. Ничкало, С. Сисоєва та ін.

Водночас, незважаючи на значну кількість наукових праць, поза увагою дослідників залишилося обґрунтування змісту, форм і методів організації модульно-рейтингового навчання майбутніх учителів музики в процесі інструментально-виконавської підготовки. Актуальність проблеми застосування методики модульно-рейтингового навчання

майбутніх учителів музики в процесі інструментально-виконавської підготовки зумовлено необхідністю подолати суперечності між:

- державними вимогами щодо підготовки конкурентоспроможних фахівців і низьким рівнем їхньої фахової компетентності;
- новітніми реформами в освіті та науково-методичним забезпеченням освітніх закладів;
- традиційною системою підготовки майбутніх фахівців і недосконалістю творчого індивідуального характеру їхньої практичної діяльності;
- наближенням системи освіти України до світових стандартів і низьким рівнем навичок самостійної роботи студентів;
- необхідністю якісної фундаментальної підготовки і скороченням годин аудиторних занять для циклу цих дисциплін;
- сучасними вимогами до викладачів і їхньою фактичною педагогічною майстерністю.

Теоретичний аналіз наукових досліджень, вивчення сучасного стану навчання в процесі інструментальної підготовки в педагогічних університетах довели, що проблема цієї підготовки майбутніх фахівців у педагогічних університетах України з урахуванням принципів та методів модульної системи навчання залишається мало дослідженою.

У зв'язку з цим вважаємо за необхідне дослідити складники інструментальної підготовки та обґрунтувати їхню роль, місце й функції в професійному становленні майбутнього вчителя музики, а також визначити системотворчі принципи, сформулювати зміст, розробити продуктивні форми й методи організації модульного навчання в процесі інструментально-виконавської підготовки.

Статтю присвячено розгляду принципів організації модульного навчання в процесі інструментальної підготовки студентів педагогічних університетів (як необхідної умови щодо приєднання системи вищої освіти України до Болонського процесу), можливості використання всіх дидактичних можливостей технології модульного навчання в інструментально-виконавській підготовці студентів педагогічних університетів.

Дослідження сучасного стану навчання в процесі інструментально-виконавської підготовки студентів у педагогічних університетах та логіка наступності й забезпечення цілісності професійно орієнтованих інструментально-виконавських знань, умінь, навичок дозволили узагальнити *складники інструментально-виконавської підготовки студентів у педагогічних університетах*. До них віднесено:

1) загальнотеоретичний складник інструментальної підготовки студентів у педагогічних університетах, що сприяє формуванню фундаментальних виконавських знань;

2) практично-прикладний складник інструментальної підготовки студентів у педагогічних університетах, орієнтований на специфіку

галузевої професійної діяльності майбутнього фахівця музичного профілю;

3) організаційно-управлінський складник інструментальної підготовки студентів у педагогічних університетах, орієнтований на набуття майбутніми фахівцями музичного профілю професійно та суспільно значущих організаційно-практичних та управлінських умінь і навичок;

4) особистісно-адаптаційний складник інструментальної підготовки студентів у педагогічних університетах, пов'язаний з набуттям знань, умінь і навичок для адаптації та пристосування сучасного фахівця, громадянина до мінливих ринкових умов праці.

Аналіз навчальних планів педагогічних університетів та досвід практичної викладацької діяльності дає нам підставу стверджувати, що загальнотеоретичний складник інструментальної підготовки студентів у педагогічних університетах здійснюється в процесі навчання теорії – фундаментальних дисциплін. На цьому етапі формується теоретичний фундамент інструментально-виконавських знань (але обов'язково з педагогічною рефлексією), це філософія мистецької освіти, музична педагогіка, музична психологія та ін.

Практично-прикладний складник інструментальної підготовки студентів у педагогічних університетах відображає виконавські аспекти професійної діяльності майбутнього вчителя. На цьому етапі формуються знання основних показників виконавської діяльності майбутнього фахівця музичного профілю (вивчення таких предметів, як аналіз музичних форм, гармонія, поліфонія, зарубіжна, радянська та українська музична література та ін.).

Особистісно-адаптаційний складник інструментальної підготовки студентів у педагогічних університетах формує в майбутнього фахівця особистісно-виконавські знання, уміння й навички, які фахівець може застосувати в професійній діяльності. Набуття таких знань здійснюється в процесі навчання в класі основного музичного інструмента, додаткового музичного інструмента, гри на музичному інструменті, спеціалізації основного музичного інструмента, концертмейстерської підготовки та публічних виступах студентів. У процесі вивчення курсу „Основи виконавства” студенти зосереджують увагу на педагогічних принципах видатних педагогів-піаністів: Г. Артоболевської, Ф. Блюменфельда, К. Михайлова, Г. Нейгауза, В. Пухальського, К. Черні та ін., а також на ознайомленні з їхньою педагогічною діяльністю й різноманітними підходами до навчання музики.

Необхідною педагогічною умовою під час застосування модульно-рейтингового навчання стає використання творчих видів діяльності. Так, заняття з курсу „Методика навчання гри на фортепіано” відбуваються не лише у формі традиційних лекцій і семінарів, суттєвим доповненням їх стають: проблемні дискусії, аналіз основних методичних посібників, організація практичних занять з фортепіано.

Крім того, актуальність та професійну значимість інструментальної підготовки визначено й тим, що дипломні роботи бакалавра, спеціаліста й магістра містять питання виконавства, які передбачають розрахунок педагогічних ефектів від упровадження пропонуваніх технічних інновацій навчання. У цьому, уважаємо, і виявляється вертикальна *міждисциплінарна інтеграція* як взаємозв'язок інструментально-виконавських та професійних знань майбутнього вчителя.

Більше того, аналіз наукових досліджень з проблем інструментальної підготовки фахівців музичного профілю засвідчує тенденцію „інструменталізації” професійної підготовки студентів-музикантів (роботи А. Зайцевої, Н. Мозгальнової, І. Мостової, Н. Цюлюпи).

Отже, інструментально-виконавська підготовка є невід’ємним складником професійної підготовки майбутніх учителів музики, оскільки:

- в органічній єдності з професійними дисциплінами сприяє формуванню цілісної системи професійних знань, умінь і навичок;
- її зміст відображає змістовно-логічну основу тієї наукової інформації, яка визначає виконавський складник професійної підготовки фахівців музичного профілю та сприяє формуванню професійно значущих умінь і навичок студентів;
- розкриває внутрішню сутність музично-художніх процесів у реалізації цілей, завдань та логіки практичної професійної діяльності фахівця музичного профілю в умовах ринку, у логічному ланцюгу набуття ним інноваційних професійних знань, умінь і навичок.

У зв'язку з цим інструментально-виконавську підготовку розглядаємо як таку, що забезпечує формування професійних знань, умінь і навичок майбутнього фахівця музичного профілю, тому в організації модульного навчання має бути враховано засади професійних дисциплін.

Теоретичний аналіз педагогічних досліджень показав, що модульне навчання ґрунтується на основоположних принципах, які є визначальним теоретичним системотворчим чинником. Обґрунтування принципів організації модульного навчання у вищій школі (економічних дисциплін у технічних університетах) розпочали А. Гучинські, Б. Голдшмідт, М. Голдшмідт й суттєво розвинули А. Алексюк, О. Огнев'юк, А. Фурман та П. Юцявічене. До основоположних віднесено усталені та специфічні принципи. Усталені принципи дослідники сформулювали раніше, а специфічний принцип було виявлено в процесі дослідження організації модульного навчання у вищій школі.

Основоположним принципом організації модульного навчання є принцип модульності, який дослідники трактують як організацію навчального процесу за окремими функціональними модулями – чітко

структурованими частинами навчального матеріалу на окремі „вузли”, або „навчальні блоки”.

Модульний принцип, на думку А. Алексюка, „поєднує змістові й процесуальні аспекти навчання через розподіл навчального курсу на модулі – самостійні частини навчального процесу, які містять одне або кілька фундаментальних понять, явищ, законів, принципів та конструюються в окрему модульну програму, яка забезпечує досягнення дидактичних цілей тими, хто навчається” [1, с. 14].

Реалізація модульного принципу в організації модульного навчання в процесі інструментальної підготовки студентів у педагогічних університетах полягає у формуванні навчальних модулів з інструментальної підготовки в межах виявлених у процесі дослідження складників інструментальної підготовки майбутніх фахівців музичного профілю. Формування навчальних модулів в процесі цієї підготовки було здійснено на основі системного підходу та дозволило виділити такі класи модулів:

- *кредитний модуль* як окрема дисципліна в структурі професійної підготовки студентів педагогічних університетів, спрямована на професійно-компетентнісне формування виконавських знань, умінь і навичок майбутнього фахівця, визначених навчальними планами, освітньо-професійною програмою та освітньо-кваліфікаційною характеристикою;

- *змістовий модуль* як окремий навчальний розділ інструментальної підготовки, що забезпечує послідовність, наступність та поетапність формування виконавських знань, умінь і навичок майбутнього фахівця в межах кредитного модуля;

- *тематичний модуль* як окрема тема інструментальної підготовки (у структурі навчального та кредитного модуля), що об’єднує мотиваційно-цільову, пізнавальну-змістову та контрольну-рефлексивну частини, має заліковий характер і сприяє набуттю студентами відповідного рівня знань, умінь і навичок.

Виділені нами класи модулів визначають поле реалізації модульного принципу в організації модульного навчання в процесі інструментальної підготовки студентів педагогічних університетів.

Принцип системності модульного навчання передбачає єдність цілей, мотивів змісту, пізнавальної активності, навчально-методичного забезпечення, контролю та особистісної орієнтації процесу формування інструментально-виконавського складника професійної компетентності майбутнього фахівця музичного профілю. У зв’язку з цим провідний дослідник теорії систем В. Афанасьєв відзначає, „що складові елементи системи неминуче зумовлюють зміну інших через способи їх зв’язку, а результатом їхньої взаємодії є її інтегративність (системність)” [2, с. 78].

За Т. Шамовою, принцип системності виявляється в „цілісному педагогічному (освітньому) процесі взаємодії його учасників на основі

співробітництва між собою, з навколишнім середовищем у формуванні та розвитку особистості” [3, с. 7 – 9].

Реалізація *принципу забезпечення дидактичної мети* модульного навчання, сформованого вперше П. Юцявичене, полягає в „підпорядкуванні всіх елементів модуля комплексній дидактичній меті” [4, с. 58].

Експериментальний досвід педагогів-практиків Ш. Амонашвілі, В. Шаталова та теоретичні дослідження В. Володька, С. Гончаренка, І. Зязюна, Л. Карамушенка, І. Кривonos, П. Сікорського свідчать, що „темп та швидкість навчальної діяльності мають індивідуальний характер” [5, с. 74], тому виникає потреба сформулювати *принцип гнучкості модульного навчання*. Цей принцип, на думку В. Чернілевського, виявляється в можливості оперативно реагувати на швидко змінювані науково-технічні та соціально-економічні умови та мобільно адаптуватися до них, інтегруючи структурний, змістовий і технологічний аспекти навчального процесу.

Відтак, принцип гнучкості модульного навчання в процесі інструментально-виконавської підготовки виявляється у: 1) варіативності змісту та складності навчальних завдань тематичного модуля; 2) можливості планування та вибору кожним студентом особисто прийняттого завдання або ступеня його складності; 3) індивідуальній побудові процесу учіння в тематичному модулі, зокрема, темпу, засобів засвоєння матеріалу; 4) обов'язковому контролю та самоконтролю досягнень студентів.

Принцип *дієвості та оперативності знань*, на думку П. Юцявичене, виявляється не лише в набутті знань, умінь, навичок, але й в опануванні ефективними способами оволодіння ними „як пізнавальним інструментом подальшої навчальної та професійної діяльності” [4, с. 61].

Отже, навчальний зміст лише тоді ефективно засвоюється, коли він стає предметом активних дій студента та його особистісного усвідомлення, причому не епізодичних, а впорядкованих і системних. Тому реалізація принципу дієвості та оперативності знань в організації модульного навчання в процесі інструментально-виконавської підготовки студентів у педагогічних університетах передбачає зміщення акцентів з опанування навчальної програми на створення, проектування індивідуалізованої програми учіння самим студентом, відповідно до особистісно значущих цілей, орієнтирів, можливостей, професійних переваг.

Передбачаємо, що ознайомлення студентів на початку модульного навчання в процесі інструментально-виконавської підготовки зі структурою змісту навчальних і тематичних модулів з інструментальної підготовки, методами й засобами підвищення мотивації їх опанування на основі особистісно-діяльнісного підходу сприятиме підвищенню його ефективності.

Принцип усвідомленої перспективи виявляється в чіткому розумінні тими, хто навчається, наслідків опанування змісту та результатів процесу учіння. За П. Юцявічене, зазначений принцип полягає „в усвідомленні тих, хто навчається, близьких, середніх та віддалених стимулів їхньої освітньої діяльності” [Там само, с. 62].

Принцип усвідомленої перспективи дозволив увести *базовий рівень змісту інструментальної підготовки* під час модульного навчання. Диференціацію рівнів здійснено на основі розробки завдань різного рівня складності, Більш високі рівні оцінюють більш високими балами.

Принцип різноплановості методичного консультування в умовах модульного навчання передбачає зміну в роботі педагога, а саме: діяльність педагога все більше спрямовується на надання студентам консультативної допомоги. Це вимагає постійного самовдосконалення та поповнення знань педагога для концентрованого подання матеріалу, діяльнісного підходу в організації пізнавальної діяльності студентів.

Як партнер педагог: 1) визначає цілі й методи навчання; 2) допомагає визначити особисті цілі студента в процесі учіння, скласти його індивідуальну програму, урахувавши нахили, рівень підготовки, потреби, навички та можливості розвитку; 3) виконує роль особистого консультанта студента та спрямовує й координує його діяльність; 4) допомагає знайти ефективні способи й форми організації самостійної роботи майбутнього фахівця; 5) аналізує й оцінює результати навчальних досягнень студента, створює умови для самооцінки навчальних досягнень самим студентом; 6) допомагає коригувати діяльність майбутнього вчителя в напрямку зростання її ефективності; 7) спрямовує й координує науково-дослідну роботу студентів.

Принцип установлення зворотного зв'язку передбачає „відстеження настрою студентів, ступеня їхньої зацікавленості, рівня розуміння, готовності до конкретного виду роботи, якості підготовки; системність контролю після завершення модуля” [6, с. 33].

Принципам системності та забезпечення дидактичної мети модульного навчання підпорядкований виявлений уперше принцип проектування *змісту, форм і методів модульного навчання*. Дослідники наголошують, що головне в сучасному педагогічному процесі – проектування процесу формування й розвитку особистості студента, оскільки це гарантує педагогічний успіх незалежно від майстерності педагога (В. Безпалько, В. Гузєєв, М. Кларин, Г. Ковальчук.).

Ми з таким висновком не погоджуємося, оскільки педагогічний досвід стверджує, що специфіка інструментальної підготовки студентів потребує талановитого педагога-психолога, який здатен протестувати музичні можливості кожного студента та з їх урахуванням наповнити змістом кожен навчальний модуль, кожен тематичний; бачити перспективу розвитку особистості майбутнього фахівця.

Отже, аналіз та реалізація розглянутих принципів модульного навчання потребує подальшої розробки відповідної організаційної моделі, в основу якої мають бути покладені складові, системотворчі принципи, обґрунтовані цілі модульного навчання, що мають бути реалізовані в процесі інструментальної підготовки студентів педагогічних університетів.

Список використаної літератури

1. Алексюк А. М. Експериментальне впровадження технології модульної організації навчання у вищій школі / А. М. Алексюк // Проблеми вищої школи : наук.-метод. зб. / Ін-т системних дослідж. освіти. – 1994. – № 8. – С. 78 – 81. **2. Афанасьев В. Г.** Мир живого: системность, эволюция и управление / В. Г. Афанасьев. – М. : Наука, 1996. – 87 с. **3. Шамова Т. И.** Управление образовательными системами: учеб. пособие для студентов вузов / Т. И. Шамова. – М. : Академия, 2002. – 247 с. **4. Юцявичене П. А.** Принципы модульного обучения / П. А. Юцявичене // Сов. педагогика. – 1999. – № 1. – С. 37 – 41. **5. Сікорський П. І.** Кредитно-модульна технологія навчання / П. І. Сікорський. – К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2006. – 127 с. **6. Згуровський М. З.** Стан та завдання вищої освіти України в контексті Болонського процесу / М. З. Згуровський. – К. : Політехніка, 2004. – 76 с.

Глазунова І. К. Принципи організації модульного навчання в процесі інструментальної підготовки студентів педагогічних університетів

Статтю присвячено розгляду принципів організації модульного навчання в процесі інструментальної підготовки студентів педагогічних університетів (як необхідної умови приєднання вищої освіти України до Болонського процесу); обґрунтовано методика модульно-рейтингового навчання майбутніх учителів музики в процесі інструментально-виконавської підготовки, наголошено на необхідності використовувати всі дидактичні можливості технології модульного навчання (змісту, форм, методів) та усувати формальний підхід до використання цієї технології в інструментально-виконавській підготовці студентів педагогічних університетів.

Ключові слова: модульне навчання, інструментальна підготовка, особистість.

Глазунова И. К. Принципы организации модульного обучения в процессе инструментальной подготовки студентов педагогических университетов

Статья посвящена рассмотрению принципов организации модульного обучения в процессе инструментальной подготовки студентов педагогических университетов (как необходимого условия присоединения системы высшего образования Украины к Болонскому

процесу); обоснована методика модульно-рейтингового обучения будущих учителей музыки в процессе инструментально-исполнительской подготовки, акцентировано на необходимости использования всех дидактических возможностей технологии модульного обучения (содержания, форм, методов) и избегания формального подхода в использовании этой технологии в инструментально-исполнительской подготовке студентов педагогических университетов.

Ключевые слова: модульное обучение, инструментальная подготовка, индивидуальность.

Glazunova I. K. Principles of organization of module education during the process of instrumental preparation of students of pedagogical universities

The article is concerned to the examination of principles of module education during the process of instrumental preparation of students of pedagogical universities (as the useful condition of the integration of our higher education system into Bolonsky process), the method of the module-rating teaching of future music masters is grounded in the process of instrumental-performance preparation, using possibilities of all didactic variants directed with the technology of module education (table of contents, forms, methods) and formal approach's avoiding in the using this technology as student's instrumental preparing.

Key words: module education, instrumental preparing, individuality.

Стаття надійшла до редакції 06.03.2012 р.

Прийнято до друку 27.04.2012 р.

УДК 378.011.3:78–051

Г. В. Горбуліч, В. Г. Харченко

**ФОРМУВАННЯ КАТАРСИЧНОГО СПРИЙНЯТТЯ
МУЗИЧНОГО ОБРАЗУ В МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ**

Концепція загальної мистецької освіти (Л. Масол), що є важливим підґрунтям для реалізації основних положень освітньої галузі „Естетична культура”, визначає також основні вимоги до фахової підготовки майбутніх учителів мистецьких дисциплін. Зокрема, метою загальної мистецької освіти, зазначено в Концепції, є виховання в учнів ціннісного ставлення до дійсності та мистецтва, розвиток художньої свідомості й компетентності, потреби в духовному самовдосконаленні. Поставлена мета, яку має бути реалізовано в процесі сприймання й інтерпретації творів мистецтва та практичної художньої діяльності школярів, висуває нові вимоги до вчителів мистецтва, які повинні переключатися на більш